

DECIZIE nr. 11 din 8 octombrie 2012

referitoare la examinarea recursurile in interesul legii cu privire la interpretarea si aplicarea dispozitiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele masuri de reincadrare in functii a unor categorii de personal din sectorul bugetar si stabilirea salariilor acestora, precum si alte masuri in domeniul bugetar si ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitara a personalului platit din fonduri publice, in situatia recalcularii salariilor de baza ale cadrelor didactice incepand cu data de 1 ianuarie 2010

EMITENT: INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE - COMPLETUL COMPETENT SA JUDECE RECURSUL IN INTERESUL LEGII

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 734 din 31 octombrie 2012

Dosar nr. 10/2012

Rodica Aida Popa	- vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Lavinia Curelea	- președintele Secției I civile
Roxana Popa	- președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	- președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Corina Michaela Jîjîie	- președintele Secției penale
Alina Iuliana Țuca	- judecător la Secția I civilă
Florentin Sorin Drăguț	- judecător la Secția I civilă
Cristina Iulia Tarcea	- judecător la Secția I civilă -
judecător-raportor	
Dragu Crețu	- judecător la Secția I civilă
Carmen Elena Popoiag	- judecător la Secția I civilă
Elena Floarea	- judecător la Secția I civilă
Marian Budă	- judecător la Secția a II-a civilă
Aurelia Motea	- judecător la Secția a II-a civilă
Ileana Izabela Dolache	- judecător la Secția a II-a civilă
Lucia Paulina Brehar	- judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	- judecător la Secția a II-a civilă - judecător-raportor
Nela Petrișor	- judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Duican	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emanuel Albu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Nicolae Mănișuțiu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal Gabriela
Elena Bogasiu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal - judecător-raportor
Gheorghiuța Luțac	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Simona Cristina Neniță - judecător la Secția penală
Mirela Sorina Popescu - judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursurile în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 10/2012 este constituit conform dispozițiilor art. 330⁶ alin. 2 din Codul de procedură civilă și ale art. 27² alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător dr. Rodica Aida Popa, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Antonia Eleonora Constantin.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent-șef al Secției I civile, doamna Mihaela Calabiciov, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă al Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursurile în interesul legii formulate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, în situația recalculării salariilor de bază ale cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010.

Doamna judecător dr. Rodica Aida Popa, președintele completului de judecată, constatând că nu mai există chestiuni prealabile sau excepții, a acordat cuvântul reprezentantului procurorului general, doamna procuror Antonia Eleonora Constantin, pentru susținerea recursului în interesul legii.

Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că în practica judiciară nu există un punct de vedere unitar cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, în situația recalculării salariilor de bază ale cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010, fiind identificate două orientări jurisprudențiale.

Într-o primă orientare a practicii s-a reținut că, în situația cadrelor didactice, recalcularea salariilor pentru perioada 1 ianuarie 2010-31 decembrie 2010 se face potrivit [Legii-cadru nr. 330/2009](#), cu aplicarea prevederilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#). Instanțele care au optat pentru această primă interpretare au stabilit că încadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 nu se mai poate face decât cu luarea în calcul a salariilor de

bază la data de 31 decembrie 2009, stabilite conform [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), iar nu în baza altui act normativ.

Într-o a doua orientare a practicii, instanțele au apreciat că dispozițiile [Legii-cadru nr. 330/2009](#) trebuie aplicate prin raportare la dispozițiile [Legii nr. 221/2008](#), astfel încât reîncadrarea, începând cu data de 1 ianuarie 2010, se face prin aplicarea coeficientului de multiplicare 1,000 în valoare de 400 lei.

Doamna procuror Antonia Eleonora Constantin a menționat că prima opinie este considerată de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ca fiind în acord cu litera și spiritul legii și a solicitat admiterea recursurilor în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii.

Doamna judecător dr. Rodica Aida Popa, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursurilor în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursurilor în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Prin recursurile în interesul legii formulate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova s-a arătat că în practica judiciară nu există un punct de vedere unitar cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, în situația recalculării salariilor de bază ale cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010.

2. Examenul jurisprudențial

Prin Adresa nr. 5.491 din 1 februarie 2012, Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a se pronunța asupra interpretării și aplicării unitare a prevederilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fondurile publice, în situația recalculării salariilor de bază ale cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010.

Prin Adresa nr. 2/S.U. din 7 februarie 2012, Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție să dispună verificarea jurisprudenței la nivelul întregii țări.

Examenul jurisprudențial a relevat că în practica instanțelor nu există un punct de vedere unitar cu privire la interpretarea și aplicarea

dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fondurile publice, în situația recalculării salariilor de bază ale cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010, identificându-se mai multe orientări:

În concret, problema de drept care a generat practica neunitară vizează interpretarea și aplicarea sintagmei "salariul avut" (în luna decembrie 2009), salariu care urma a fi menținut în anul 2010, pentru personalul aflat în funcție la data de 1 ianuarie 2010, conform prevederilor [art. 30 alin. \(5\) și \(6\) din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, în condițiile în care, prin [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, s-a prevăzut că reîncadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 se face luând în calcul "salariile de bază la data de 31 decembrie 2009, stabilite în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#) privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar pentru perioada mai-decembrie 2009, aprobată prin [Legea nr. 300/2009](#)".

3. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

3.1. Într-o primă orientare a practicii, instanțele au apreciat că, în situația cadrelor didactice, recalcularea salariilor pentru perioada 1 ianuarie 2010 - 31 decembrie 2010 se face potrivit [Legii-cadru nr. 330/2009](#), cu aplicarea prevederilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#).

În acest sens s-a reținut că, potrivit [art. 1 alin. \(2\) din Legea-cadru nr. 330/2009](#), începând cu data intrării în vigoare a legii, drepturile salariale ale personalului din sectorul bugetar sunt și rămân exclusiv cele prevăzute prin acest act normativ.

Prin urmare, conform acestei dispoziții legale, salariul reclamanților nu poate fi calculat potrivit altor reglementări decât cele prevăzute în [Legea-cadru nr. 330/2009](#).

Astfel, coeficientul de multiplicare 1,000 în valoare de 400 lei, stabilit prin [Legea nr. 221/2008](#), lege care a fost abrogată prin [art. 48 pct. 16 din Legea-cadru nr. 330/2009](#), nu mai este prevăzut de noul act normativ în materia salarizării, nemaiputându-se deci acorda, fiind contrar acestor norme legale în vigoare.

Totodată, s-a mai susținut că, potrivit prevederilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#), reîncadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 se face luând în calcul salariile de bază la data de 31 decembrie 2009, stabilite în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#) privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar pentru perioada mai - decembrie 2009, aprobată prin [Legea nr. 300/2009](#).

În concluzie, instanțele care au optat pentru această primă interpretare au stabilit că încadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 nu se mai poate face decât cu luarea în calcul a salariilor de bază la data de 31 decembrie 2009, stabilite conform [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), iar nu în temeiul altui act normativ.

3.2. Într-o a doua orientare a practicii, instanțele au apreciat că

dispozițiile [Legii-cadru nr. 330/2009](#) trebuie aplicate prin raportare la dispozițiile [Legii nr. 221/2008](#), astfel încât reîncadrarea începând cu data de 1 ianuarie 2010 se face prin aplicarea coeficientului de multiplicare 1,000 în valoare de 400 lei.

În susținerea acestei orientări jurisprudențiale s-a arătat că reclamanții aveau dreptul în luna ianuarie 2010 la un salariu egal cu salariul de care ar fi trebuit să beneficieze în luna decembrie 2009, potrivit dispozițiilor legale, iar nu egal cu salariul încasat efectiv în luna decembrie 2009. Totodată, s-a reținut că dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#), astfel cum a fost aprobată și modificată prin [Legea nr. 221/2008](#), constituie temei legal pentru acordarea diferenței dintre drepturile salariale convenite personalului didactic potrivit acestui act normativ și drepturile salariale efectiv încasate, cu începere de la data de 1 octombrie 2008 și până la data de 31 decembrie 2009.

S-a apreciat că împrejurarea constatării neconstituționalității modificărilor aduse de Guvern prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#), așa cum a fost aprobată prin [Legea nr. 221/2008](#), nu poate avea decât o singură finalitate - recunoașterea îndreptățirii personalului din învățământ la plata drepturilor salariale consacrate de [Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#).

În sprijinul acestui punct de vedere au fost invocate și [deciziile Curții Constituționale nr. 124 din 9 februarie 2010](#) și nr. 877 din 28 iunie 2011, prin care, deși au fost respinse ca devenite inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), totuși, în cuprinsul acestora, instanța de contencios constituțional a analizat fondul excepției, făcând aprecieri asupra compatibilității actului normativ cu dispozițiile Legii fundamentale, aprecieri care au caracter obligatoriu pentru instanțe, potrivit principiilor statuate prin [Decizia Curții Constituționale nr. 838 din 27 mai 2009](#).

Prin urmare, s-a reținut că trimiterea făcută prin dispozițiile [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) la prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#) nu este aplicabilă, ținând seama de viciul de constituționalitate de care este afectat acest din urmă act normativ.

În concluzie, instanțele care au optat pentru această soluție au stabilit că drepturile salariale convenite cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010 trebuie calculate în raport cu valoarea de 400 lei a coeficientului de multiplicare 1,000 prevăzută în [Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#), așa cum a fost aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#).

4. Opinia procurorului general

Procurorul general a apreciat primul punct de vedere ca fiind în acord cu litera și spiritul legii.

Prin argumentele expuse, s-au susținut următoarele:

Începând cu data de 1 ianuarie 2010, salariile personalului didactic nu pot fi calculate potrivit altor reglementări decât cele prevăzute în [Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

De altfel, în același sens a fost adoptată și [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, care la art. 3 statuează că prin

contractele sau acordurile colective și individuale de muncă nu pot fi negociate salarii sau alte drepturi de natură salarială care excedează prevederilor [Legii-cadru nr. 330/2009](#).

Totodată, prin [art. 4 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#), s-a dispus ca, începând cu luna ianuarie 2010, întregul personal din sectorul bugetar încadrat în autoritățile și instituțiile publice prevăzute la [art. 2 alin. \(1\) și \(3\) din Legea-cadru nr. 330/2009](#) să fie reîncadrat corespunzător tranșelor de vechime în muncă și pe funcțiile corespunzătoare categoriei, gradului și treptei profesionale avute la 31 decembrie 2009.

Este adevărat că, în conformitate cu dispozițiile alin. (5) ale [art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#), în anul 2010, personalul aflat în funcție la data de 31 decembrie 2009 își va păstra salariu avut, dar sintagma "salariul avut" din textul alin. (5) al [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) nu poate fi interpretată decât în contextul lit. a) a acestui alineat, conform căreia "salariul avut" este salariul corespunzător funcțiilor din luna decembrie 2009, la care se adaugă sporurile care se introduc în acesta, potrivit anexelor la această lege, iar nu salariul efectiv încasat sau salariul pe care trebuia să îl încaseze în fapt, la data de 31 decembrie 2009, reclamantul.

Aceași semnificație o are și sintagma "salariile de bază la data de 31 decembrie 2009, stabilite în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), [...] aprobată prin [Legea nr. 300/2009](#)", conținută de [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#), astfel încât reîncadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 se realizează prin aplicarea coeficientului de multiplicare 1,000 prevăzut în [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#).

Prin urmare, chiar și în ipoteza în care prin hotărâri judecătorești s-a stabilit obligația angajatorilor de a calcula drepturile salariale ale reclamanților în temeiul [Legii nr. 221/2008](#) până la data de 31 decembrie 2009, efectele acestor hotărâri judecătorești sunt limitate în timp, până la o eventuală modificare legală ori convențională a raporturilor de muncă.

În acest sens, pe de-o parte, s-a arătat că o modificare legală a intervenit prin intrarea în vigoare a [Legii-cadru nr. 330/2009](#), act normativ care oferă criterii diferite de calcul al salariilor.

Pe de altă parte, s-a reținut că [Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#), a fost abrogată expres prin [art. 48 alin. \(1\) pct. 16 din Legea-cadru nr. 330/2009](#), astfel încât, de la data intrării în vigoare a acestui ultim act normativ, dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#) nu mai pot fi aplicate, abrogarea având caracter definitiv.

În consecință, s-a apreciat că instanțele nu puteau dispune o altă modalitate de stabilire a salariului pentru primul an de aplicare a [Legii-cadru nr. 330/2009](#) decât cea care este prevăzută în această lege și în [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#), acte normative care, pe de-o parte, raportează reîncadrarea personalului la tranșele de vechime în muncă, funcțiile corespunzătoare categoriei, gradului și treptei profesionale avute în luna decembrie 2009, iar, pe de altă parte, determină salariile de bază rezultate în urma acestei reîncadrări ca fiind salariile de bază stabilite la data de 31 decembrie 2009, conform [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), aprobată prin [Legea nr. 300/2009](#).

5. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel Craiova

Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova a constatat că în practica judiciară nu există un punct de vedere unitar cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, în situația recalculării salariilor de bază ale cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010.

Divergența de interpretare a dispozițiilor legale menționate a creat situații juridice fundamental diferite, unele instanțe stabilind că reîncadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 nu se mai poate face decât cu luarea în calcul a salariilor de bază la data de 31 decembrie 2009 stabilite conform [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), iar nu în baza altui act normativ (prima orientare a practicii relevată de examenul jurisprudențial), iar alte instanțe au stabilit că drepturile salariale convenite cadrelor didactice începând cu data de 1 ianuarie 2010 trebuie calculate în raport cu valoarea de 400 lei a coeficientului de multiplicare 1,000 prevăzută în [Legea nr. 221/2008](#) (a doua orientare a practicii relevată de examenul jurisprudențial).

6. Raportul asupra recursurilor în interesul legii

6.1. Referitor la chestiunea admisibilității recursurilor în interesul legii, prin raportul întocmit în cauză s-a apreciat că recursurile în interesul legii formulate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova îndeplinesc condițiile de admisibilitate impuse de art. 329 și 330⁵ din Codul de procedură civilă, fiind exercitate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova, care au legitimitate procesuală, și având ca obiect o problemă de drept pentru care s-a făcut dovada că a fost soluționată în mod diferit, neunitar, prin hotărâri judecătorești irevocabile, pronunțate de mai multe instanțe judecătorești.

Practica judiciară neunitară în problema de drept enunțată vizează acordarea drepturilor salariale ale personalului didactic în perioada 1 ianuarie 2010-31 decembrie 2010, perioadă în care s-au aplicat atât dispozițiile [Legii-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cât și prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#).

Deși [Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar au fost abrogate expres prin dispozițiile [art. 39 lit. w\) și x\) din Legea-cadru nr. 284/2010](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, pronunțarea unei decizii în interesul legii este oportună, întrucât problema de drept analizată a fost ridicată într-un număr mare de litigii aflate pe rolul instanțelor de judecată la nivelul întregii țări, iar practica judiciară neunitară pune în discuție aplicarea mecanismelor naționale pentru înlăturarea divergențelor de jurisprudență.

6.2. În ceea ce privește soluția propusă prin raportul asupra

recursurilor în interesul legii întocmit în cauză, s-a apreciat că se impune a fi adoptată soluția de admitere a acestora și, în consecință, a se stabili că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, personalul din învățământ aflat în funcție la data de 31 decembrie 2009 are dreptul, începând cu data de 1 ianuarie 2010, la un salariu lunar calculat în raport cu salariul de bază din luna decembrie 2009 stabilit în conformitate cu prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#) privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2008 personalului din învățământ, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#).

7. Înalta Curte

Sintetizând evoluția cronologică a dispozițiilor legale care prezintă relevanță în cauza de față, se constată că, în cursul anului 2008, salariile de bază ale personalului didactic din învățământ au fost majorate prin [Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#), conform căreia, începând cu data de 1 octombrie 2008, valoarea coeficientului de multiplicare 1,000 a fost stabilită la 400,00 lei, aceasta urmând a fi valoarea de referință pentru creșterile salariale ulterioare.

Prin dispozițiile [art. 1 lit. b\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 136/2008](#) s-a diminuat coeficientul de multiplicare 1,000 la 299,933 lei pentru perioada octombrie-decembrie 2008, pentru funcțiile didactice prevăzute la [art. 1 alin. \(1\) lit. c\) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#).

Prin [Decizia Curții Constituționale nr. 1.221 din 12 noiembrie 2008](#) s-a constatat că prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2008](#) sunt neconstituționale.

Ulterior, prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 151/2008](#) a fost modificată și completată [Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#), reglementându-se creșterile salariale care se vor acorda în anii 2008 și 2009 personalului din învățământ și stabilindu-se coeficientul de multiplicare 1,000 la valoarea de 299,933 lei.

Dispozițiile [art. 1 pct. 2 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 151/2008](#) au fost, de asemenea, declarate neconstituționale prin [Decizia instanței de contencios constituțional nr. 842 din 2 iunie 2009](#).

Consecvent politicii legislative anterioare, Guvernul, prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009](#) privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar, a modificat din nou dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#), dar Curtea Constituțională, prin [Decizia nr. 989/2009](#), a constatat că art. 2 și 3 din acest act normativ încalcă și ele prevederile Legii fundamentale.

S-a stabilit că [art. 2 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009](#) continuă abordarea anterioară a Guvernului de a adopta măsuri în sensul reducerii majorărilor salariale la care ar fi avut dreptul personalul din învățământ în temeiul [Legii nr. 221/2008](#) de aprobare a [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#).

Ca urmare a constatării, prin decizii succesive pronunțate de Curtea Constituțională, a neconstituționalității modificărilor aduse [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#), așa cum aceasta a fost aprobată prin [Legea nr. 221/2008](#), Înalta Curte de Casație și Justiție, prin [Decizia nr. 3 din 4 aprilie 2011](#), pronunțată în recurs în interesul legii, a stabilit că dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#), astfel cum a fost aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#), constituie temei legal pentru diferența dintre drepturile salariale convenite funcțiilor didactice potrivit acestui act normativ și drepturile salariale efectiv încasate cu începere de la data de 1 octombrie 2008 și până la data de 31 decembrie 2009.

S-a reținut că, prin [Decizia nr. 62/2007](#), Curtea Constituțională a înlăturat orice dubii cu privire la efectele declarării neconstituționalității unei dispoziții de abrogare, stabilind că, în cazul constatării neconstituționalității lor, acestea își încetează efectele juridice în condițiile prevăzute de art. 147 alin. (1) din Constituție, iar prevederile legale care au format obiectul abrogării continuă să producă efecte juridice.

S-a mai stabilit că, dacă aplicarea unui act normativ în perioada dintre intrarea sa în vigoare și declararea neconstituționalității își găsește rațiunea în prezumția de constituționalitate, această rațiune nu mai există după ce actul normativ a fost declarat neconstituțional, iar prezumția de constituționalitate a fost răsturnată.

Continuând prezentarea cronologică a legislației în domeniu, se reține că la data de 1 ianuarie 2010 a intrat în vigoare noua lege-cadru a salarizării unitare, [Legea-cadru nr. 330/2009](#), care prevede la art. 1 alin. (2) că, începând cu data intrării sale în vigoare, drepturile salariale ale personalului din sectorul bugetar sunt și rămân exclusiv cele prevăzute în această lege.

Potrivit art. 30 alin. (5) din noul act normativ, în anul 2010, personalul aflat în funcție la 31 decembrie 2009 își va păstra salariul avut în luna decembrie 2009, fără a fi afectat de măsurile de reducere a cheltuielilor de personal, iar potrivit art. 6 din același text de lege, pentru persoanele ale căror sporuri cu caracter permanent acordate în luna decembrie 2009 nu se mai regăsesc în anexele la lege sau nu au fost incluse în salariile de bază, în soldele funcțiilor de bază sau, după caz, în indemnizațiile lunare de încadrare, sumele corespunzătoare acestor sporuri vor fi avute în vedere în legile anuale de salarizare, până la acoperirea integrală a acestora.

Analiza textului de lege evocat denotă caracterul acestuia de normă de protecție, intenția legiuitorului de a proteja drepturile salariale ale personalului bugetar fiind evidentă.

În vederea stabilirii unor criterii de determinare a sintagmei "salariu avut", prin [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar s-a prevăzut că:

"Reîncadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 se face luând în calcul salariile de bază la data de 31 decembrie 2009, stabilite în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#) privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar pentru perioada mai-decembrie 2009, aprobată prin [Legea nr. 300/2009](#)."

Față de conținutul normei citate rezultă că reîncadrarea personalului didactic din învățământ la data de 1 ianuarie 2010 urma să se realizeze luând în calcul salariul de bază la care ar fi fost îndreptățit acesta la data de 31 decembrie 2009, ceea ce reprezintă dreptul recunoscut și ocrotit de lege.

În consecință, nu se pune problema ultraactivității legii vechi, atât timp cât legea nouă a salarizării face trimitere la păstrarea salariului avut, raportat la data de referință 31 decembrie 2009, iar [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#) prevede criteriile concrete de calcul al veniturilor personalului didactic prin raportare la salariile de bază ale acestora la aceeași dată de referință.

În acest context se reține că noul salariu de bază pentru anul 2010 trebuie calculat pornind de la preluarea celui care corespundea funcției deținute potrivit grilei de salarizare valabile în luna decembrie 2009 și care trebuia plătit personalului didactic din învățământ, în raport cu valoarea de 400 lei a coeficientului de multiplicare 1,000.

Cu privire la aplicabilitatea în cauză a prevederilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), la care se referă [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#), prin care este diminuată valoarea coeficientului de multiplicare 1,000, se apreciază că actul normativ menționat trebuie considerat ca fiind lipsit de efecte, față de următoarele argumente:

Prin [Decizia nr. 124/2010](#) publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 27 aprilie 2010, Curtea Constituțională a reținut că [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2009](#), ca act normativ modificator al [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#), este abrogată, dar a precizat expres că dispozițiile art. 2 din actul normativ erau oricum afectate de vicii de neconstituționalitate, întrucât modificau dispoziții legale declarate neconstituționale, denotând intenția legiuitorului delegat (Guvernul) de a reduce majorările salariale stabilite de Parlament.

De asemenea, prin [Decizia nr. 877/2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 706 din 6 octombrie 2011, Curtea Constituțională a respins, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#), dar nu ca urmare a abrogării normei, ci a împrejurării că textul criticat își găsește o aplicare conformă cu Constituția prin prisma interpretării date prin [Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 3 din 4 aprilie 2011](#), pronunțată în recurs în interesul legii.

Aprecierile Curții Constituționale au caracter obligatoriu pentru instanțe, conform principiilor stabilite de instanța de contencios constituțional prin [Decizia nr. 838 din 27 mai 2009](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009, prin care s-a reținut că, potrivit Legii fundamentale, singura autoritate abilitată să exercite controlul constituționalității legilor sau ordonanțelor este instanța constituțională; nici Înalta Curte de Casație și Justiție și nici instanțele judecătorești sau alte autorități publice ale statului nu au competența de a controla constituționalitatea legilor sau ordonanțelor, indiferent dacă acestea sunt ori nu în vigoare.

Soluția enunțată se impune și întrucât viciul de neconstituționalitate stabilit cu privire la unele dispoziții legale nu trebuie perpetuat prin modificarea dispoziției legale în sensul confirmării soluției legislative declarate ca fiind neconformă cu Legea fundamentală. În situația prezentată, legiuitorul delegat (Guvernul), prin dispozițiile [Ordonanței de urgență a](#)

[Guvernului nr. 41/2009](#), a persistat în hotărârea de a reduce majorările salariale stabilite prin voința Parlamentului cu privire la domeniul reglementat, iar ordonanța de urgență adoptată trebuie considerată ca lipsită de efecte față de neconstituționalitatea reglementărilor care au redus creșterile salariale stabilite prin [Legea nr. 221/2008](#).

În consecință, singurele prevederi legale ce produc efecte în cauză sunt cele ale [art. 1 alin. \(1\) lit. c\) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#), astfel cum a fost aprobată prin [Legea nr. 221/2008](#), fără a fi avute în vedere modificările legislative operate prin ordonanțele de urgență afectate de vicii de neconstituționalitate.

Mai mult decât atât, se impune a fi subliniat faptul că drepturile salariale fac parte din conținutul complex al dreptului la muncă, iar aceste drepturi intră în sfera dreptului de proprietate reglementat de art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, astfel cum rezultă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. De exemplu, în Cauza De Santa contra Italiei (Hotărârea din 2 septembrie 1997, Rec., 1997-V, p. 1663, pct. 18), în contextul aplicabilității art. 6 paragraful 1 din Convenție, Curtea a reținut că plata salariului este un drept "pur patrimonial", iar în Cauza Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei (Cererea nr. 63.235/00, Hotărârea din 19 aprilie 2007, paragraful 94), aceasta subliniază că în Convenție nu se conferă dreptul de a primi în continuare un salariu cu o anumită valoare și nu este suficient ca un reclamant să se bazeze pe existența unei "contestății reale" sau a unei "plângeri credibile", dar o creanță poate fi considerată drept o "valoare patrimonială", în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1, atunci când are o bază suficientă în dreptul intern, de exemplu, atunci când este confirmată de o jurisprudență bine stabilită a instanțelor (Kopecky împotriva Slovaciei, Hotărârea din 28 septembrie 2004. Rec., 2004-IX, p. 144, pct. 45-52). În considerentele unora dintre hotărârile judecătorești anexate recursului în interesul legii s-a făcut, de asemenea, referire la hotărârea pronunțată în Cauza Draon împotriva Franței (nr. 1.513/03, paragraful 65, CEDO 2005-IX), citată și în Cauza Viașu împotriva României (Hotărârea din 9 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 29 mai 2009, paragraful 58), conform căreia noțiunea de "bunuri" poate cuprinde atât "bunuri actuale", cât și valori patrimoniale, inclusiv, în anumite situații bine stabilite, creanțe al căror titular demonstrează că acestea au o bază suficientă în dreptul intern și în virtutea cărora reclamantul poate pretinde că are cel puțin o "speranță legitimă" să obțină exercitarea efectivă a unui drept de proprietate.

De aceea, stabilirea drepturilor salariale ale personalului din învățământ prin raportarea la o valoare de referință redusă, în contextul în care demersurile legislative anterioare de reducere a acestei valori de referință au fost apreciate ca fiind contrare Constituției României prin decizii ale Curții Constituționale, iar Înalta Curte de Casație și Justiție, prin decizia de recurs în interesul legii, a adoptat o modalitate de interpretare și aplicare unitară a prevederilor legale, poate reprezenta o ingerință a autorităților publice în exercitarea dreptului la respectarea bunului, care nu păstrează un echilibru just între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului, în sensul celei de-a doua fraze a primului paragraf al articolului 1 din Protocolul nr. 1.

În concluzie, având în vedere succesiunea cronologică a reglementărilor

legale evocate, deciziile Curții Constituționale și [Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 3/2011](#) pronunțată în recurs în interesul legii, se reține că, în perioada 1 ianuarie 2010-31 decembrie 2010, personalul didactic din învățământ trebuia să beneficieze de drepturi salariale lunare calculate prin includerea majorărilor stabilite prin [Ordonanța Guvernului nr. 15/2008](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#).

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 330⁷ cu referire la art. 329 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
În numele legii
DECIDE:

Admite recursurile în interesul legii declarate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Colegiul de conducere al Curții de Apel Craiova și, în consecință:

Stabilește că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 5 alin. \(6\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010](#) privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și ale [art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009](#) privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, personalul didactic din învățământ aflat în funcție la data de 31 decembrie 2009 are dreptul, începând cu data de 1 ianuarie 2010, la un salariu lunar calculat în raport cu salariul de bază din luna decembrie 2009, stabilit în conformitate cu prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 15/2008](#) privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2008 personalului din învățământ, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 221/2008](#).

Obligatorie, potrivit art. 330⁷ alin. 4 din Codul de procedură civilă.
Pronunțată, în ședință publică, astăzi, 8 octombrie 2012.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
RODICA AIDA POPA

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Calabiciov
